

Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni istungi protokoll nr 71

Tallinn, Toompea

Reede, 13. mai 2016

Algus 10.00, lõpp 12.20

Juhataja: Kalle Palling

Protokollija: Teele Vares

Võtsid osa: Jaak Madison, Aivar Sõerd, Johannes Kert, Juhan Parts, Tanel Talve (Marianne Mikko asendusliige), Maris Lauri, Mart Nutt (Marko Mihkelson asendusliige), Mihkel Raud, Helena Stepanov, Epp-Mare Kukemelk (pressinõunik), Peeter Ernits (põhiseaduskomisjoni liige)

Puudusid: Andre Sepp, Andrei Novikov, Martin Repinski, Monika Haukanõmm, Oudekki Loone ja Rein Ratas

Kutsutud: Euroopa Komisjoni asepresident Frans Timmermans, Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht Hannes Rumm, Eesti esinduse ELi juures juht Matti Maasikas, voliniku kabineti liige Sarah Nelen (1. päevakorrapunkti juures), Rahva Ühtsuse Erakonna esindajad Priit Kuld, Kristiina Ojuland, Hanno Karlson, siseministeeriumi korrakaitse- ja migratsioonipoliitika asekanstler Raivo Küüt (2. päevakorrapunkti juures) ja maaeluminister Urmas Kruuse, maaeluministeeriumi asekanstler Olavi Petron, eurokoordinatsiooni osakonna juhataja Madis Pärtel (3. päevakorrapunkti juures)

Päevakord:

1. Kohtumine Euroopa Komisjoni asepresidendi Frans Timmermans'iga.
2. Rahva Ühtsuse Erakonna kollektiivne pöördumine: pagulaste sundkvootide alusel vastuvõtmisest keeldumisest.
3. Eesti seisukohad 17. mail 2016 toimival põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungil.

1. Kohtumine Euroopa Komisjoni asepresidendi Frans Timmermans'iga.

Arutati Euroopa rändekriisi, Suurbritannia referendumi, Türgi-EL suhete teemasid.

Otsustati:

1.1 Võtta informatsioon teadmiseks (konsensus).

2. Rahva Ühtsuse Erakonna kollektiivne pöördumine: pagulaste sundkvootide alusel vastuvõtmisest keeldumisest.

Komisjoni esimees **K. Palling** tutvustas päevakorrapunkti kajastamist protokollis: komisjoni liikmete seisukohavõttud on nimelised ning kajastatakse arutelukäik. K. Palling selgitas, et arutusele tuleb RÜE kollektiivne pöördumine Riigikogule. Esmalt tutvustab pöördumise sisu RÜE esindaja ning peale seda on siseministeeriumi esindajal võimalik kommenteerida.

RÜE esindaja tõi välja, et kollektiivne pöördumine sai 19 000 allkirja ning see näitab teema olulisust. Allkirju koguti vabatahtlike abiga eelmise aasta maikuust kuni selle aasta jaanuari keskpaigani, pärast mida anti pöördumine üle Riigikogu esimehele. Pöördumise tekst pandi kokku eelmise aasta maikuus, kuid pärast seda on toimunud palju. Esialgelt oli tegemist vaid sotsiaalmajandusliku poolega, kuid pärast seda lisandus julgeolekuoht.

RÜE esindaja tõi välja nõuded, mida võiks pöördumisele lisada:

- Taastada Eestis sõjaväeline piirivalve ja piirkontroll ning koos mitmete Ida-Euroopa valitsustega peaksime keelduma kvoodipoliitikast.
- Referendumi või rahvahääletuse läbiviimine, Riigikogu pädevuses on see korraldada.

- Väga palju on võrreldud praegust ajaperioodi fosforiidisõjaga võõraste sisse toomine. Kvoodid on esimeseks sammuks islami invasioonile.

- Viimase Euroopa Komisjoni ettepanekuga soovitakse määrata trahv liikmesriikidele, kes pagulasi vastu võtta ei soovi. RÜE ei ole erakonnas selle teemaga piisavalt jõudnud tegeleda. RÜE esindaja tõstas küsimuse, kas sellises ELis tahame üldse olla.

K. Palling selgitas, et EL asjade komisjon on pagulasküsimusega tegelenud viimase aasta jooksul väga põhjalikult. Seda küsimust on arutatud oluliselt tähtsa riikliku küsimusena suures saalis, EL asjade komisjoni istungitel ning viimati EL asjade komisjoni korraldatud mõttehommikul, kus osalesid Vabariigi President, valitsuse ja erinevate mittetulundusühingute esindajad. Pagulaste vastuvõtmise kohta on ELAK teinud kahel korral otsuse 12. juunil ja 18. detsembril 2015, kus otsustati, et Eesti nõustub vaid vabatahtlikkuse alusel pagulasi vastu võtma. Lisaks tõi esimees välja, et istungil saab komisjon seisukoha kujundada vaid pöördumises olevatel teemadel, aga mitte RÜE esindaja poolt istungil lisaks välja toodud küsimusi.

Siseministeeriumi esindaja märkis, et valitsus lähtub põgenike küsimuses tegevuskavast, mille põhiline printsiip on, et inimesi kes on hätta sattunud, tuleb aidata ning abipakkumise käigus peame tagama Eesti turvalisuse. Neid kahte printsiipi ühildades on tegevuskava ja selle ellu viimine üles ehitatud. Täna on pagulaste vastuvõtmise number maksimaalselt 550 inimest kahe aasta jooksul. Muid numbraid ei ole. Protseduur on Eesti jaoks äärmiselt oluline. Vaja on luua turvaline keskkond, samas ei tohiks nendest inimestest tekkida ohtu meie julgeolekule. Kõik need isikud, kellele kaitset anname, paigutame mitte keskustesse vaid viime konkreetsetesse elupaikadesse.

Eesti valmisolek ajas kasvab ning on oluline, et inimesed keskkonnas paremini sulanduks. Ja hakkaks ka ühiskonnale kasu tooma. Eesti püüab teha vastupidiselt Rootsi praktikale, kus võetakse vastu palju inimesi, paigutatakse nad keskustesse ning taotlust menetletakse poolteist aastat ja siis otsustatakse, kas inimene saab kaitset. Eesti läheb kohapeale, viib läbi intervjuud ja turvakontrolli. Kui on väiksemgi oht, siis me keeldume. Intervjuusid teevad kaitsepolitsei, sotsiaalministeerium, politsei- ja piirivalveamet. Kreekast oleme vastu võtnud 19 inimest, ning andnud 9 keelduvat vastust. Itaalias on olnud 8 keelduvat otsust. Praegusel hetkel ollakse aktiivses faasis, et saavutada Itaaliaga sama konstruktiivne mehhanism nagu Kreekas, et meeskond saaks sinna minna ja vajalikud protseduurid läbi viia. EL-Türgi kokkuleppe valguses on Türgis meie sideohvitser, oleme saanud 16 toimetust, mille menetlemine siin käib. Protseduur saab olema samasugune. Eestis kontrollitakse ka partnerandmebaase ja alles siis tehakse otsus. Rütm on 20-30 inimest kuus, kuidas see õnnestub on iseasi. Selline on Eesti vastuvõtuvõimekus.

M. Raud küsis RÜE esindajalt, mida tähendab viimasel ajal poliitikas kasutatav sõna mass, nt. massimmigratsioon ja massimeeleavaldus. Palju oli Riigikogu ees korraldatud massimeeleavaldusel osalejaid? Millisel juhul räägime massimmigratsioonist? M. Raud tundis ka huvi Eesti piirile tara ehitamise kohta. Kus see paiknema hakkaks, kui kõrge see oleks, mis materjalist võiks see olla ja kui palju selle ehitamine võiks RÜE esindaja hinnangul maksma minna?

RÜE esindaja vastas, et 14. oktoobril 2015 oli Toompeal hinnanguliselt 3000 inimest, kuid inimeste arv muutus päeva jooksul ning õhtul võis olla 200 inimest. Tammsaare pargis 6. juunil toimunud meeleavaldusel osalenute kohta täpseid andmeid ei ole. Tara osas tuleks teistelt riikidelt eeskujuga võtta. Piiri ei ole endiselt korda tehtud ning inimesed saavad seda ebaseaduslikult ületada.

T. Talve esitas küsimuse SIMI esindajale. RÜE pöördumises väidetakse, et vastuvõetavate pagulaste taustauuring on puudulik. Samas on Talve aru saanud, et Eesti uurib väga põhjalikult taustu.

Siseministeeriumi esindaja vastas, et Eesti jaoks on olulised kaks põhiprintsiipi. Abivajajaid tuleb aidata, samas ei saa enda julgeolekuga riskida. Kui tekib mingigi kahtlus, siis Eesti inimest vastu ei võta. Infot saadakse erinevatelt partnerorganisatsioonidelt ning andmebaasidest.

J. Madison soovis teada kui palju keskmiselt kulub ühe toimetu läbitöötamiseks töötunde.

Siseministeeriumi esindaja jäi vastuse võlgu. Kohapeal on maksimaalselt 15 inimest ühes riigis ning intervjuusid tehakse üks päev. Täpseid andmeid võib eraldi vaadata ning hiljem kirjalikult vastata.

J. Jaanson tundis huvi, millele tuginedes RÜE väidab, et kvoodid on ebaseaduslikud ja ahistavad. Mis need argumentid on.

RÜE esindaja vastas, et tegemist on emotsionaalse teemaga. Rahvaküsitlused näitavad, et rahvas on vastu sellisele poliitikale. RÜE ei ole vastu sellisele poliitikale, mida on Eesti ajanud alates 1996. aastast.

Murekohaks on Euroopa Komisjoni ettepaneku õiguslik pool ning sundkvoodid.

RÜE esindaja soovis K. Pallingult teada, missugusele õiguslikule alusele Euroopa Komisjon tugineb rändeküsimuste lahendamisel?

K. Palling vastas, et ümberpaigutamise ettepaneku õigusliku alusena tugineb Euroopa Komisjon Euroopa Liidu toimise lepingu artiklile 78 lõige 3, mis sätestab, et kui ühes või mitmes liikmesriigis tekib

kolmandate riikide kodanike ootamatu sissevoolu tõttu hädaolukord, võib nõukogu võtta Komisjoni ettepaneku põhjal vastu ajutisi meetmeid asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide toetamiseks. Nõukogu teeb otsuse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

K. Palling tundis huvi, mille vastu inimesed täpsemalt olid kui nad RÜE pöördumisele allkirja andsid. RÜE esindaja vastas, et inimeste motiivid olid erinevad. Mõned lugesid pöördumise läbi, mõned andsid ilma lugemata allkirja. Ühest vastus ei ole.

K. Palling tundis huvi, kas RÜE kavatseb kõigile 19 000 allkirja andnule vastata, et Eestil ei ole plaanis seniseid seisukohti rändeküsimuses muuta ning Eesti on alati toetanud vabatahtlikku pagulaste vastu võtmist? Me ei saa öelda, et Eestis on teistsugune lähenemine. Seetõttu on palve see info edastada 19 000 allakirjutanule. Siis on neil kindlus, et nende häält on võetud kuulda. 19 000 väärivad vastust, et ELAK jääb oma seisukohale kindlaks

RÜE esindaja vastas, et inimestele on teada antud, et täna toimub selline koosolek. Kindlasti tehakse pressiteade. Mis puudutab sundkvote või vabatahtlikkust, siis selle osas avaldas RÜE esindaja arvamust, et 550 on vabatahtlik sunniisiline kvoot ja sellest saab igaüks aru.

J. Madison kommenteeris, et valitsusele antud mandaadis on öeldud, et eelistame vabatahtlikkuse alusel üksteise abistamist. Siseministrite nõukogus hääletati sellel teemal, Eesti hääletas ettepaneku poolt, samas mõned riigid hääletasid ka vastu. J. Madison märkis, et tema oleks vastu hääletanud. Kuid kuna tegu oli kvalifitseeritud hääletamisega nõukogus, siis vastuhääletanud riikidele on otsus kohustuslik. Kui siseminister oleks vastu hääletanud, siis oleks meil ikkagi kohustus tekkinud. Tõde on siin kuskil vahe peal, sest tegemist ei ole täieliku vabatahtlikkusega.

K. Palling selgitas, et Eesti ei ole nõustunud sundkvootidega. 10 inimest, kes alustavad Eestis uut elu ei saa pidada massiks. Tuleks lõpetada rahva hullutamine ja valeinformatsiooni andmine. Need ei sobitu avalikku debatti, kus peaks võitma argumendid. Inimesi peab teavitama Eesti ametlikust seisukohast põgenikke vastuvõtmise küsimuses.

RÜE esindaja tegi ettepaneku kaaluda pagulaste küsimuses referendumi korraldamist.

K. Palling märkis, et komisjon võtab selle ettepaneku teadmiseks.

Otsustati:

2.1 Eesti ei ole kunagi toetanud ega hakka toetama pagulaste vastuvõtmise sundkvote (konsensus).

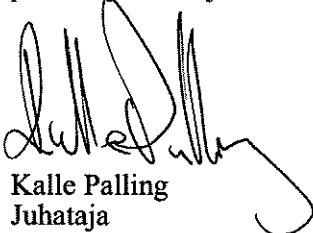
3. Eesti seisukohad 17. mail 2016 toimival põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungil.

Põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungi päevakorras on neli keskset teemat. Euroopa Komisjon esitleb istungil aruannet loomade heaolu kohta ja sellele järgneva arutelu raames kutsutakse liikmesriike jagama parimaid praktikaid. Arvamuste vahetus on kavas põllumajandussektori keskkonna-, eriti kliimamõju üle. Ülevaade tehakse istungil turuolukorrast. Lisaks arutatakse veel istungil ka seda, kuidas lihtsustada ÜPP-d.

Komisjoni liikmed esitasid küsimusi EL otsetoetuste kohta. Samuti arutati Euroopa rahastamise ja meetmete rakendamise teemat.

Otsustati:

3.1 Võtta teadmiseks maaeluministeeriumi informatsioon ja seisukohad 17. mail 2016 toimival põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungil (konsensus).

Kalle Palling
Juhataja

Teele Vares
Protokollija

Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjon

13. mai 2016

VOLITUS

Eesti Reformierakonna fraktsioon volitab 13. mai 2016
Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni istungil Johannes Kerti asendama
Jüri Jaansonit.

Lugupidamisega

Martin Kukk
Reformierakonna fraktsiooni aseesimees

Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjon

13.05.2016

VOLITUS

Eesti Reformierakonna fraktsioon volitab 13.05.2016 Euroopa Liidu asjade komisjoni istungil Andre Seppa asendama Martin Kukki.

Martin Kukki
Reformierakonna fraktsiooni aseesimees

Volikiri

13.mai 2016

Volitan Riigikogu Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni liikme Marianne Mikko asemel osalema Euroopa Liidu asjade komisjoni asendusliikmena 13. mail Riigikogu Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni liikme Tanel Talve.

Andres Anvelt

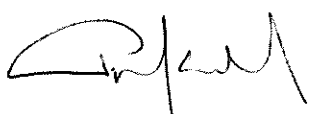
Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni aseesimees

.....ELAK.....KOMISJONILE

VOLITUS

Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon volitabELAK.....komisjoni
istungilMARI NUTI..... asendamaMARKO MIHKELSONI

Lugupidamisega

Priit Sibul
Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon
esimees

.....13. mai.....2016